

అక్షయ
సరస్వతి
కవి

నామక
యామక

“హలో ఇంతాలస్యం చేశావే? రోజూ అయిదు కొడుతుండగానే నా యెదుట ఉండేవాడివి.” “అవును, లేటయింది. ఈ రోజు నామనస్సంతా చికాకుగావుంది. ఈసాయంత్రం ప్రశాంతంగగడపాలనిఉంది.”

“అంతేగద. ప్రశాంతి కావాలంటే సముద్రం ఒడుఉంది. కాదంటావా? దేవాలయంలో చేరువుగట్టు ఉంది. ఇప్పుడు చెప్ప. రెండింటిలో ఏక్కడకు వెళ్దాం?”

“వదుమదూ. ఈ రోజుమనం ఏక్కడకూ వెళ్ళొద్దు. ఈ మేడమీద వరండాలో ఇలాగే కూర్చుందాం.”

“వాట్ ఎ వండర్? ఉత్తరభారతంలో ఉంటూ ప్రతిరాత్రి పన్నెండు వరకు క్లబ్ లో కూర్చునే సువ్వు ఈ రోజు

ఇంట్లోనే ఉందాం అంటున్నావా?” “అవునూ. ఈ రోజు సువ్వు కథచెప్ప, నేనువింటూ కూర్చుంటాను.”

“నాకు వ్రాయటమే గాని చెప్పటం రాదురా.” “అదేంకుదరదు. వ్రాస్తున్నాననుకొంటూ చెప్ప. ఎస్. కమాన్” కుర్చీలో వెనక్కు జొరగిల వడ్డాడు సుధాకర్.

“ఆ. అన్నట్లు సువ్వు చెప్పబోయే కథకు కొన్ని పరతులున్నాయి.”

“ఏమిటో అవి?” “సువ్వు చెప్పేది ప్రేమకథ కాకూడదు?”

“ఎందుకు కాకూడదు?”

“అవి చదివీ చదివీ, సినిమాలో చూసి చూసి విసుగెత్తింది.”

“అయితే రాజకీయం చెప్పనా?” “అది అసలే వద్దు, కుట్రలు.... కుయుక్తులు.... స్వార్థం వీటితో నిండి మనిషిని మనిషిగా గురించని రాజకీయమంటే నాకు చెడ్డ చిరాకు.”

“సరే. అయితే నేనెలాంటి కథ చెప్పాలో అదికూడ నుప్పే చెప్ప.”

“సువ్వు చెప్పేకథ అసహజంగా ఉండకూడదు. అభూతకల్పన అసలే కాకూడదు.”

“సరే.”

* * *
“మొన్న డిజేట్ లో మీరు శ్రీపురుష అవగాహన గురించి చక్కగా చెప్పారు.” అన్నది వసంత. “అవును వసంతా. శ్రీలు పురుషులకు దూరంగా తోలు

గుతూ ఉండటంవలనే నేటి యువతీ యువకుల సంసారాలో ఇన్ని అవకతవ కలు. పిల్లికిముందే ఇద్దరూ స్వేచ్ఛగా తమ ఆభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చుకొనే టట్లు, తమజీవిత భాగస్వామిని తామే ఎన్నుకొనే టట్లు అవకాశాన్ని కలిగిస్తే ఇన్నికష్టాలు, దుఃఖాలు, నిస్పృహలు ఎందుకు కలుగుతాయి?"

"బాగుండంటే, పూర్వమంతా ప్రేమ వివాహాలు, ఈ వద్దతిని వివాహానికి ముందే స్త్రీ పురుష స్వేచ్ఛలు ఉన్నాయా? వారుమాత్రం జీవించలేదా? సుఖసంతోషాలు అనుభవించలేదా?"

"వెనుకటి స్త్రీ ఎలాంటి సుఖం అనుభవించిందంటావ్? పురుషునిక్రింద బానిసె స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు కోల్పోయి, కూపన మండుకంలా, ఒక జీవ చ్చవంలా పడివుండేది. పురుషునితో సమానంగా ఈ నాడు స్త్రీ ముందంజ వేసింది. ప్రతివిషయంలోను తన హక్కును నిరూపించుకొంటోంది."

'మీరుచెప్పేది నిజమే. ఈనాటి స్త్రీ

పురుషునితో సమానంగా చదువుకొంటోంది. సంపాదిస్తోంది. అన్నిరంగాలో పురుషునితో సమానంగా స్త్రీ కనిపిస్తోంది. కాని ఆనాటి స్త్రీ భార్యగా పొందిన మనశ్శాంతిని ఈ నాటి స్త్రీ పొందలేకపోతోంది. ఇంటిపని, పిల్లల పని చూసుకొంటూ, ఆ పైస ఉద్యోగం చేస్తూ రోజూ క్షణం తీరిక లేకుండా శ్రమపడి సంపాదిస్తుంది. కాని అలా సంపాదించే స్త్రీలు ఎంతమంది తమఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చు పెట్టగలుగుతున్నారు? ఎందురు భర్తలు భార్యసంపాదనకూడ తమచేతిలో వేసికొని ఆమెకు ఆ సంపాదనపై ఎలాంటి హక్కు లేకుండా చేయటం లేదు?" అవేళంగా అంది.

"అది ఒకరి నొకరు అర్థం చేసికోడంలో ఉంది."

"కాని ఆ అర్థంచేసికోవడం అనేది మన అమ్మమ్మల కాలంలో లేదే? వాళ్లు భర్త చెప్పినది చేయడమేతప్ప స్వతంత్రించి చేయడమంటూ ఉండేదికాదు, ఆనాటి భార్యలకు స్వంత అభిప్రాయాలు, స్వంత

ఆలోచనలు ఉండేవికాదు. అంతా మగ వాడిచే. అతడిఅభిప్రాయమే ఆమె అభిప్రాయం. సంసారబాధ్యత భర్త పెవదిలి నిశ్చితంగా ఉండేది. భర్త నీడలో ప్రశాంతంగా బ్రతికింది ఆనాటి స్త్రీ."

"అదికాదువసంతా. అయితే ఆ నాడు దుఃఖాలు, బాధలు లేవంటావా? ఈనాడు ఈమారాన్ని అనుసరిస్తే ఇంకా ఎక్కువ పరస్పర అవగాహన, ఆనందం ఉండదంటావా? తనను ప్రేమించి గౌరవించే జీవిత భాగస్వామి దొరకటం ప్రతి ఒక్కరి అదృష్టం కాదా? ప్రేమే కదా హృదయ ద్వారాలు తెరిచేది!"

"అందుకే ప్రేమ వివాహాలు ఇంత లక్షణంగా ఉంటున్నాయి. ప్రేమప్రేమంటూ పెళ్ళిచేసికోడం, ఆ మరునాటినుండి కీచులాటలు మూడోనాడు ఎడమొఖం, పెడమొఖం, ఇవేగా ఈ నాటి ప్రేమ వివాహాలు?"

"అయితే పెదలు చేసిన వివాహాలే మంచిదంటావు. అలాటి కుటుంబాలన్నీ సంతోషంతో, అనురాగంతో వెలివిరిసి పోతున్నవనా నీ ఉదేశం. అసలు వసంతా? నన్నిడిగితే ఇదంతా స్త్రీలో వచ్చిన మార్పు అంటాను"

"కాదనను. ఈనాటి స్త్రీ ప్రతి చిన్న విషయాన్నీ భూతద్దంలో నుండి చూసి భయపడుతోంది. భర్త మాటవంటే తను బానిస అయినట్లు, భర్త ఇష్టానికి ప్రాముఖ్యత యిస్తే తన వ్యక్తిత్వం కోల్పోయినట్లు భర్త విసుగు కనబరిస్తే తనను అవమానించినట్లు ఊహిస్తోంది. అది గాక ఈ నాటి స్త్రీ ఆత్మాభిమానం అంటూ ఆత్మావగాహనం చేసికోవటం మరిచి పోతుంది. అవ్ కోర్స్: నేనిలా మాటాడితే మీరంతా అమ్మమ్మ అంటారు అవునా?" నవ్వింది వసంత.

"నో నో. నీ మాటలో నిజం లేకపోలేదు. నీ మాటలు వింటుంటే ఏమనిపిస్తోందో తెలుసా?"

"నిన్ను చేసికొనే వాడెవడో గాని సుఖపడిపోతాడు."

నెకల్స్ హాస్పిటల్
(సుఖవ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స)

దురభ్యాసాలకు లోనైన దాంపత్య సుఖం అనుభవించలేనివారు వెంటనే

27 న. వై. స్టాంపు పంపి సంప్రదించండి.

డా॥ ఎ. పూర్ణచంద్రారావు

N. D. F. N. F. U. (Ceylon) R. A. M. P.

మ్యూజియం రోడ్ : : గవర్నర్ పేట

విజయవాడ-2

“యూ సిల్వీ.”

* * *

“నీ కథ నాకేం నచ్చలేదు” ఇనుకను చేతిలోకి తీసికొని దారగా పోస్తూ అంది వసంత.

“నేనేం చేశానబ్బా? ఈ చక్కటి సాయంత్రం ఎదురుగా నముద్రం నుండి చలటిగాలి, ఎగిసిపడే అలలూ. ఏకాంతంగా మనమిద్దరం ఇలాటి నమయంలో నా కథ నీకేం నచ్చలేదో తెలియదు”.... ఆశ్చర్యాన్ని అభినయిస్తు అడిగాడు రాజేష్.

“అదే నచ్చలేదంటున్నాను. నీతో పాటు నన్నూ కాలేజీకి ఎగనాంపెట్టించి ఈ షికారేమిటి అని.”

“అవును. మనిదరికి కాలేజీ అంత అవసరమంటావా?”

“నీకు లేదేమోగాని నాకు చాలా ఉంది నేను కాలేజీలో చేరింది డిగ్రీ కోసం.”

“అయితే అందరూ చేరేదెందుకో?”

“అందరూ ఏమోగాని నీలాంటివారు మాత్రం ఇలా ఆడపిల్లల్ని వెంటేసుకు తిరగటం కోసం”

“మరి ఆ ఆడపిల్లలు నా వెంట ఎందుకు వస్తూన్నట్లో?”

“బుద్ధిలేక” లేచి నిలబడింది వసంత

“అరే. అదంతా కోపమే. అయినా అందమైనవాళ్ళ కోసంలో మరింత అందంగా ఉంటారే”

“ఆహా” వెక్కిరిస్తూ అంది.

“ఊ. కావాలంటే కోసంగా నిలబడు ఒక ఫోటో తీసి చూపెడతాను”

ఇదరూ నవ్వు.

“చూడు రాజేష్; ఇలా రోజూ మనిద్దరం కలిసి తిరగటం మంచిదంటావా?”

“మంచీ-చెడూ అలావుంచు. మనం ఒకరినొకరం చూసుకోకుండా, కల్చుకోకుండా ఒక్కరోజు వుండగలమంటావా?”

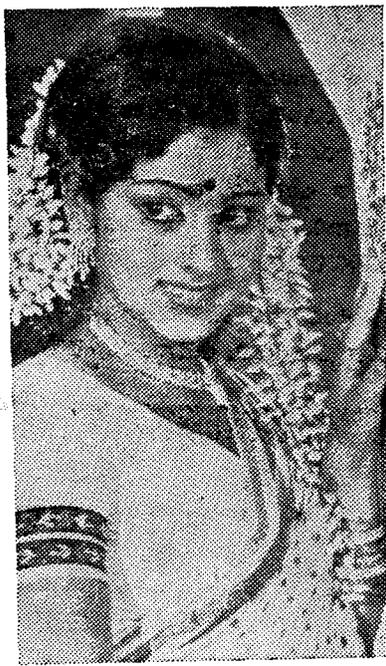
“లేదన్నట్టు” తల వూపింది;

“అందుకే మనకిది తప్పదు” అమెకు దగరగా వచ్చి భుజాలమీద చేతులు వేస్తూ అన్నాడు.

“చీకటి పడుతోంది. ఇక వెళదాం. ఆలస్యం అయితే అమ్మకు చెప్పటానికి అబద్ధం వెతుక్కోవాలి.”

“ఆ మాత్రం అబద్ధమే దొరకదా. కాలేజీలో మీటింగు ఉందంటే పోలా.”

“మా అమ్మ సంగతి నీకు తెలియదు. ఆమెముందు అబద్ధమాడే ధైర్యం నాకు లేదు. ఎప్పుడైనా అలాంటి సాహసం

“కోటలోపాగా” వేసిన జయసుధ

చేసినా వెంటనే పట్టుబడిపోతాను.”

‘మీ అమ్మలో ఏమైనా శక్తులున్నవా’

“ఆ శక్తి పేరు మాతృప్రేమ. ఆమె పెంపకం అలాంటిది, ఇంతవరకూ ఆమ్మ ఏమీ అడగలేదు. కాని అడిగి వుంటే మనవిషయం అమ్మకు చెప్పేసేదాన్ని.”

“అయితే మీ అమ్మగార్ని చూడాలి”

“ఇప్పుడు మాత్రం కాదు. నువ్వింటి కెళ్ళు.”

వసంత ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి పార్వతి వంట చేస్తోంది. వసంతను

చూడగానే, “ఇంతాలశ్యం అయిందేం అంటూ కాఫీ అందించింది.

“మావయ్య వచ్చి వెళ్ళాడు” కాఫీ త్రాగుతున్న వసంతతో అంది.

“ఊ”

“వాళ్ళ ఊరో ఏదో మంచి సంబంధం ముందని, నిన్ను చేసికోటానికి వాళ్ళు సుముఖంగా ఉన్నారని చెప్పాడు.”

“నా కిప్పుడు పెళ్ళేమిటమ్మా.”

“అంటే డిగ్రీ వచ్చేవరకు అలాంటివేం పెట్టకు. ఇంతవరకూ వచ్చిన నా చదువును చుద్ద్యలో ఆపను.”

“దాగుండే. ఊరికే ఇంట్లో వుంటే ఏమొస్తుందని ఆ మూడుముళ్ళు పడేవరకు చదువు కానియే అనుకొన్నాను గాని తీరా కలిపొచ్చిన సంబంధం వస్తే కాదంటే ఎలా? ఈ రోజులో ఆడపిల్ల పెళ్ళంటే మాటలతో లేదు.”

“డబ్బుతో వుంది అవునా? ఆ డబ్బును వ్యెక్కడినుండి తెస్తావు? ఉన్న ఇల్లు అమ్ముతావా? తాకట్టు పెడతావా?”

“అదికాదే వసంతా. వాళ్ళ కట్నం ఏమీ కోరకుండా నిన్ను చేసికొంటామన్నారట. అందుకే నాకీ ఆత్మత, నా తల్లివి కదూ. నా మాటవిని ఒప్పుకో. కట్నకోరకుండా చేసికొనే ఆ అబ్బాయి మంచివాడే వుంటాడు- పెళ్ళయిన తర్వాత అతడిని వప్పించి చదువుకో. నీ పెళ్ళి జరిగితే నాకీ జీవితంలో కావల్సిందేమీ లేదు” ఆ కంతం దుద్దమెంది.

వసంత తలిముఖంలోకి నిదానించి చూసింది. తనకోసం తలి పడే ఆవేదనా ఆరాటం ఆ ముఖంలో స్పష్టంగా కనబడినయి.

“నన్ను కొంచెం ఆలోచించుకోనీ అమ్మా” అంటూ గదిలోకి వెళ్ళింది.

* * *

“రాజేష్ ఈ రోజు నీతో మాటాడాలి అలా ఎత్తైనా వెళదాం” హాస్టల్ దారి పట్టిన రాజేష్ అడిగింది వసంత.

'రోజూ మాట్లాడుకొంటూనే వున్నా ముగా!'

'అలాకాదు, ఇది ముఖ్యవిషయం'

'సరే, అదేంటో చెప్పు' గడ్డిమీద కూర్చుంటూ అడిగాడు.

'అదే 'పెళ్ళినంగతి'

'పెళ్ళా, ఎవరి పెళ్ళి చెప్పు'

'ఎవరిపెళ్ళో అయితే మనకెందుకు? మనపెళ్ళి విషయం; అమ్మ నాకు వేరే పంబంధం చూస్తోంది'

'ఇంకేం? చేసేసుకో'

'రాజేష్, నేను సీరియస్ గా అడుగు తున్నాను. నీ పరీక్షలవగానే పెళ్ళి చేసి కొండం;'

'పెళ్ళా? నిన్నా!'

'అలా మాట్లాడకు రాజేష్! ఇన్నాళ్ళ మన ప్రేమా....'

'ప్రేమంటే ఉండొచ్చు, కానీ పెళ్ళం

టాపేమిటి?' చూడు వనంతా, నేను చిన్నవాడిని. ఇంకా జీవితం ఎంతో ఉంది ఈ డిగ్రీతో నా చదువు ఆగదు; ఇంకా చదవాలి, ఎంతో పెకిరావాలి, నేను నా భవిష్యత్తు లో ఒక ఖరీదైన మనిషిని కావాలని ఆశ పడు తున్నాను. అలా ట్టప్పడు నిన్ను చేసికొంటే నా భవిష్యత్తు ఏం గాను?'

"నువ్వనే దేమిటి రాజేష్" భయంగా అడిగింది.

"ఏముంది; నాకు డబ్బులేదు. గాని అందం ఉంది. తెలివితేటలున్నాయి. ఏ బంగారు పిచ్చుకనోపడితే నా భవిష్యత్తు అంతా బంగారం. ఇంకా పెద్దచదువులు చదవాలి. ఫార్వెస్ వెళ్ళాలి...." విలాసంగ చెబుతుంటే

"ఒక మేడ.... కారూ.... బొచ్చు కుక్కా ఉండాలి. అదేగా నువ్వు చెప్పేది;

నువ్వుంత నీచుడవనుకోలేదు. కేవలం నువ్వు డబ్బుమనిషి వేనని తెలిస్తే నీచాయ లకు కూడా వచ్చేదాన్నికాదు. ఎంత మోసం? నీ ప్రతాపమంతా ఉపన్యాసాల లోనేనా? డబ్బుకోసం ప్రాకులాడేవాడివి నాలో ఆశలు ఎందుకు రేపావ్?'

"నేను నిన్ను పెళ్ళిచేసికొంటానని ఎప్పుడూ చెప్పలేదే?"

"అవును. చెప్పలేదు. పెళ్ళిచేసికోని వాడివి నాతోకలిసి ఎందుకు తిరిగావు?"

"నేను రమ్మన్నాను. నువ్వువచ్చావు. అది నా తప్పా?"

"అవును. తప్పంతానాదే. నిన్నిలా మూరంగానమ్మటం నా తప్పే. కేవలం మాట్లలోనే నీ ఆశయాల్ని, అవి ఆచరణలో పెట్టవలసి వచ్చినప్పుడు వెనుకడుగు వేసేటంత దుర్బలుడవని నేను ఊహించలేకపోయాను. ఇంత వ్యక్తి

Phone : 695

SRI NAGESWARI ENGINEERING WORKS ENGINEERS & CONTRACTORS

Proprietors : BALAGAM VENKATANARAYANA SONS Co.,

Manufacturers : Rice Mill parts, Sheller Plates, Separators, Cones
(German Type), Rubber Shellers, Shellers (American Type),
Oil Engine Parts

Jagannadhapuram : MACHILIPATNAM, (A.P.)

KOPPULA NAGURIAH GOLLAPROLU, E. Godavari Dt. (A.P.)

D.K.S. BRAND AGMARK GHEE SUPPLIERS

Sister Concerns : 1) Koppula Naguriah Finance Corporation.
2) Vani Finance Corporation.

PHONE : 28

త్వం లేనినిన్ను ప్రేమించటం, పెళ్ళి చేసికొంటావని ప్రభుమించటం.... అంతా నాతప్పే. కాని ప్రతిఆడపిల్ల విషయంలో ఇలాగే ప్రవరించి సుఖపడతా నని మాత్రం అనుకోకు. నీ ఈ పాపాలకు పశ్చాత్తాపం పొందే రోజు ఒకటి వస్తుందని మరిచిపోకు."

"ఆడపిల్లవు; ఇంతఆవేశం, కోపం నీ వంటికి మంచిదికాదు." విలాసంగా నవ్వేడు.

"అవును. ఆడపిల్లనే. కాని నీమాదిరిగ వేదికలెక్కి ఆడర్కాల ఉపన్యాసాలిచ్చి జీవితంలో మరోలా ప్రవరించను. 'నీపాదాలదగర ఇంత చోటివ్వ' అంటూ నీ పాదాలను కన్నీటితో కడిగే ప్రీని మాత్రంకాదు. నువ్వు వివాహం చేసికోనన్నంత మాత్రాన గ్రుక్కెడు విషం మింగి మరణం చేదాన్ని అంతకంటేకాదు."

"ఓ హా!"

"నేను పుటింది బ్రతకటానికి. నేను బ్రతుక్కి భయపడను. ఎన్ని కష్టాలు వచ్చినా, బాధలు వచ్చినా భరిస్తాను. ఈ జీవితాన్ని సాధిస్తాను. నీ లాంటి చపటలుండబట్టే దేశం ఇలా తగలబడింది. మీకు బుద్ధిచెప్పేరోజు త్వరలో వస్తుందిలే కామకో!" అంటూ నవార్ చేసి వెనుతిరిగింది.

ఆమె అభిమానం దెబ్బతింది.

"వసంత అంత కోపంగా వెళ్తుందే మిట్రా; అటు వస్తూ ప్రసాద్ అడిగాడు.

"ఏముంది? పాతకథే. పెళ్ళిచేసి కొందామని అడిగింది. వీలేదన్నాను. అంతలో ఆకత్రాచులా బుస్సుమని లేచింది. 'నేనునిన్నేమీ ప్రాధేయపడను ఈ జీవితాన్ని సాధించి తీరుతాను' అంటూ నవార్ చేసి మరీ పోయింది."

"వివాహం చేసికొనే ఉద్దేశ్యం లేని వాడిని ఇన్నాళ్ళూ ఆమెతో ఎందుకు తిరిగినట్లు?

'సరిగా ఈ ప్రశ్నే వసంత కూడ అడిగింది. ఇందులో నాకు విచిత్రం ఏమీ

కనిపించటం లేదు. వయస్సులో వున్న అమ్మాయి, అబ్బాయి ఆకరితులయ్యారు అబ్బాయి 'నాతో రా' అన్నాడు. అమ్మాయి వెంటపడి వచ్చింది. ఇందులో ఆశ్చర్యం ఏముంది? చాల సాధారణ విషయమన్నట్లు చెపుతున్న రాజేష్ ను ప్రసాద్ తీక్షణంగా చూశాడు.

'ఇది నీకు విలాసంగా కనిపించ వచ్చు గాని అవతలివ్యక్తి నీ ఈ ప్రవ ర న పట ఎలాటి ఆశలు పెట్టుకొందో నువ్వెలా అనటంతో ఆమె ఎంతో వేదన పడివుంటుందో ఆలోచించావా? పైగా వసంత అందరిలాటిది కాదు. ఆమె వ్యక్తిత్వం కలది.'

"నేనెన్నడూ ఆమెను వివాహం చేసి కొంటానని అనలేదు."

"మాటలలో నువ్వెలా అని ఉండక పోవచ్చు. కాని నీ చేష్టలకు అర్థం అదే కదా? సరే. అదలా వదిలెయ్యి. అసలు విషయం చెప్పు. వసంతను నువ్వు వివా హం చేసుకోటానికి నీ అభ్యంతరం ఏమిటి?"

"నాకు వివాహం పట ఎన్నో ఆశలున్నాయి. భావిలో ఎంతో ధనవంతుడిని కావాలని, ఆ ధనంతో నా కీర్తిప్రతిష్టలు విస్తరించాలని, విదేశాలు వెళ్ళాలని ఇలాగే.... ఏవో కోరికలు; మరిసామాన్య

మన వసంతను చేసికొంటే నాకు లభించేదేమిటి ?”

“వీటన్నిటిని మించిన అభిమానం, ఆప్యాయతా ఆమెనుండి నీకు లభించివుండేవి. తనను ప్రేమించే శ్రీ భార్యగా లభించటమనేది నిజంగా మగవాడి అదృష్టం. అందులో వసంతలాటి శ్రీ నీకు భాగస్వామిగా లభించి వుంటే నీ జీవితమే సాఫీగా నడిచేది. ఆమె నిన్నొక ఆదర్శవ్యక్తిగా తీర్చిదిద్దేది”

రాజేష్ విస్మయంగా అతడిని చూస్తూ వింటున్నాడు. ప్రసాద్ వచనాలు చేస్తూ మళ్ళీ చెప్పాడు.

“రాజేష్ డబ్బును, కీరి ని ఈ రోజు తాకపోతే మరోరోజు సంపాదించగలవు. కాని మనస్ఫూరిగా

నిన్నభిమానించే భార్యను నువ్వు మళ్ళీ పొందలేకపోవచ్చు, నువ్వు గడించిన లక్షలతో అభిమానం, ఆప్యాయతా కొనగలవా? ఆలోచించు రాజేష్”

“ప్రసాద్. నీ మాటల్లో నాకు నిజం కనిపిస్తుందిరా, కాని యిప్పుడు ఏం చేయను ?”

“వెంటనే వెళ్ళి వసంతను ఉమాపణ కోరి నీ జీవితంలోకి ఆహ్వానించు. జీవితాంతం నీకు మనశ్శాంతి దొరుకుతుంది”

“అదంత తేలికంటావా? అసలే వసంత అభిమానం కలది. నన్ను ఉమిస్తుందంటావా ?”

“ఎంతైనా ఆమె శ్రీ అన్న విషయం మరిచిపోయావ్ ?”

o o o

రాజేష్ హస్తాల్లో ఉండేవాడు. లెక్క

రద్దీ హస్తలు కూడ దానికి రెండుగజాల దూరంలోనే వుంది. రాజేష్ మంచి మార్కులు సంపాదించే విద్యార్థి. లెక్క రద్దులో ఏ చెడపేరులేని మంచి విద్యార్థి. అభ్యుదయ భావలో, ఆధునిక భావలో కల మనిషి.

మరి మన వసంత! చాల అందగతె తెగింపు కలది. జీవితాన్ని సాధించగల ననే ధీమాగలది. రాజేష్ మన నాలుగూ దులిపేసరికి పాపం వసంతకు చెప్పేస్తే వుంది. చీకటివడింది కూడాను.

ఇంటికి బయల్దేరింది వసంత. రాజేష్ లాటి బుర్రభారాయుళ్ళ మీద గొంతు వరకూ కోపంకో.

చీకటిగా వుంది. కామాంధుడి కోరికలా నల్లగా వుంది.

Phone : 29

JAYA GENERAL STORES

Proprietor :

VETSA CHALAPATI RAO

MANURES DEALERS

BANTUMILLI

Krishna Dt. (A. P.)

Phone : 254

S. V. S. ENGINEERING WORKS

ENGINEERS & CONTRACTORS

Partners : KOLLU NAGABHUSHANAM & SUBBA RAO

Manufacturers of Modern Steel Rice Plants ($\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2Tons) Capacity, Modern Type Separaters, Cones (German Type) Shellers (American Type) Modern Rubber Shellers (West German Type) Paddy Cleaners, Steel Elevators, Dust Blowers, Oil Filters and Decardicators.

JAGANNADHAPURAM, MASULIPATNAM

ఆ చీకటిలో వెళున్నది వసంత
 పూదెంట్ల హస్తలుకి, లెక్కరస్సె హస్త
 లుకి మధ్యనుండి.

వెలుగురేఖలాటి వసంతను చీకటి
 కప్పేసింది. ఆ దారి అలవాటయినది,
 కొద్దిగ ధైర్యంకలది కావటంతో వసంత
 ధైర్యంగానే నడుస్తుంది.

ఆ చీకట్లో ఎవరో మీదపడబోయి
 నటనిపించి, "ఎవరూ?" అని గడిం
 చింది. గట్టిగా ఎవరో బందించేసరికి
 గట్టిగా కేకవేసింది వసంత ఒకటి —
 రెండు — మూడు — చాల నీడలలాటి
 ఆకారాల్ని.

"అదేమిటే వసూ అలా వున్నావ్,
 ఏం జరిగింది?"

"....."

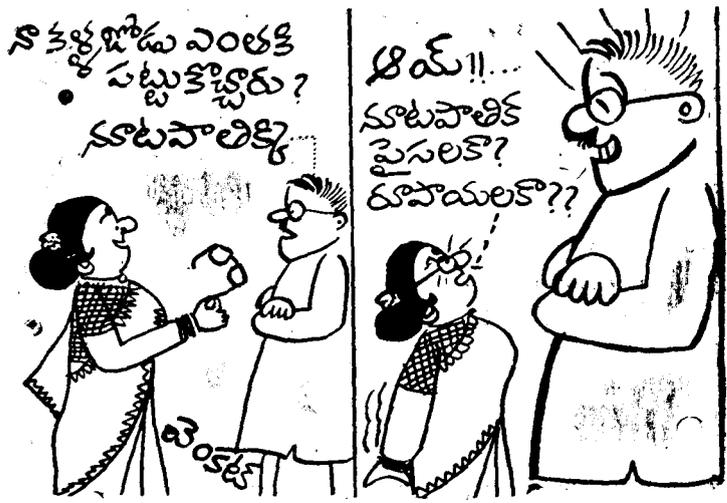
"నాకు చెప్పటానికి సందేహిస్తు
 న్నావా? నేను మీ అమ్మనే" దగ్గరగా
 తీసికొని బుజుగిస్తూ అడిగింది.

'అమ్మా నేనొకరికిమనసిచ్చానమ్మా.'
 'అతడు నిన్ను వివాహంచేసికొంటా
 నని మాటయిచ్చాడా?'

'లేదమ్మా, కాని ఇద్దరం పెళ్ళిచేసి
 కొనేటంత దగ్గరగా తిరిగిం, ఒకరి
 మనస్సు మరొకరికి అర్థమయ్యేలా
 మాట్లాడుకొన్నాం.'

పార్వతి మాటాడలేదు.
 "కోపమా అమ్మా"

"వసంతా, వివాహాలనేవి పేరుకు
 మనం చేసికొంటున్నాం గాని అసలు
 భగవంతుడు ఏనాడో చేసి వుంటాడు.
 జీవితంలో పరిపూర్ణత సంతరించుకోని
 వయస్సు మీది. మనసు పరిపక్వత
 చెందక ఈ వయస్సులో అన్నీ ఆలోచి
 సారు. ప్రేమ, మనసు అంటారు. కాని
 మీ మీద ఆశలు పెట్టుకొని, మీ భవిష్య
 తను దృష్టిలో వుంచుకొని అన్నివిధాల
 మీరు సుఖపడాలనే తాపత్రయంతో తలి
 దండ్రులు నిరయించే సంబంధాలు
 నిరాకరిసారు. కాని వసంతా: ఈ తలి
 దండ్రుల ఆశీర్వాదాలతో జరిగే వివాహ
 రెంత జయప్రదమో ఈనాటి నవతరం

అరం చేసికోదు. ఆశయాలు ఈ తరా
 నీకే కాదమ్మా, మా తలానికి వున్నాయి
 అవి మా బిడ్డలద్వారా ఫలింబాలనే ఆశ
 లా వున్నాయి. అయినా అది గ్రహిం
 చరు మీ తరంవారు."

వసంత ఆశ్చర్యంగా కళ్ళు పెద్దవి
 చేస్తూ తల్లిముఖంలోకి చూసింది.

"ఈ నవతరంలో రెండే వరాలు.
 ఒకవరం తాము నైతికంగా పతనమౌ
 తూనే భావిజీవితాన్ని డబ్బుతో సుఖ
 మయం చేసికోవాలనుకొనేవారు మరో
 వరంవారు. నీతినిజాయితిలు ఆయుధంగ
 వ్యక్తిత్వం, అత్యుచిత్యాసం కలిగి భావి
 జీవితానికి అందాల నిచ్చెనలు వేసేవారు
 ఏదీఏమైనా ఈ దేశంలో స్త్రీకి ఒక
 న్యాయం, పురుషునికి ఒక న్యాయం
 వున్నంతకాలం జనత ప్రగతిని సాధించ
 లేదు."

"అలా అనకమ్మా మా తరంలోనే
 ఆ ప్రగతిని సాధించి తీరుతాం" ఒక
 నాటి సంభాషణ గుర్తు వచ్చింది పార్వ
 తికి.

"వసంతా, ఇదేనా నువ్వు సాధించిన
 ప్రగతి?" ప్రశ్నించుకొంది పార్వతి
 నీరెండిన గాజుకళ్ళతో తదేకంగా
 చూస్తూ-

ఒకనాటి సాయంత్రం నది ఒడ్డుకు

ఒక శవం కొట్టుకువచ్చింది. నగ్నం
 గానే వున్నది. కుళ్ళిపోతూ వుంది.
 ఘోరంగా వుంది. గుర్తు పట్టటానికి
 వీలుకులేకుండా వుంది. ప్రశాంత నదీ
 తీరంలో ప్రశానుగరనలా భయం కలిగిం
 చేదిలా తేలివచ్చింది శవం.

పోలీసులొచ్చారు, ఏమిటన్నారు ?
 ఎవరిదన్నారు ? చివరికి గురించారు
 చేతికి మిగిలిన వసంత చేతిగాజులు
 ఆచారంగా.

ఆత్మహత్యా ? హత్యా ?
 చివరకు తేల్చారు హత్యే అయి
 వుంటుందని. మానభంగం జరిగింద
 న్నారు. ఒక్కరివలన కాదు. మరి
 అంత చెప్పలేదు. (దడుచుకుంటారనా?)
 స్వహతప్ప వున్నప్పుడే నీటిలోకి
 త్రోసివుండాలన్నారు.

పోస్టుమార్మ్ అనంతరం శవాన్ని
 వసంత తల్లికి అప్పగించారు.

తెల్లనిగుడ్డ పూర్తి గ కప్పివేయబడ్డ
 శరీరం వసంతదేనా ?

అవును: ఒకప్పుడు అందమైన,
 ఆరోగ్యవంతమైన వసంతదే.

నీరెండిన గాజుకళ్ళతో తదేకంగా
 చూస్తున్న ఆమె వసంత తల్లి.

నీరునిండిన కళ్ళతో స్తంభానికి ఆను

కొని దినాలుగా చూస్తుంది సుజాత.
 “ఎందుకలా స్త్రీ జాతినే చులకనగా
 మాట్లాడుతావ్! ఈనాటి స్త్రీ పురుషునికి
 ఒక సవాలే! ఆమె ఎందులోను పురు
 షుని కంటే తక్కువకాదు సుజాతా!
 స్త్రీకి ఆత్మాభిమానం, వ్యక్తిత్వం అనేవి
 వుంటే ఎలాటి సంఘటననైనా తట్టుకో
 గలదు” ఒకనాటి వసంత మాటలుగుర్తు
 వచ్చాయి సుజాతకు.

“నీ అభిమానం, వ్యక్తిత్వం ఇలా
 పరిణమించాయా వసంతా?”

మరో మూల మోకాళ్ళమీద తల
 పెట్టుకొని ఏడుస్తున్న పద్మ సుజాత
 చేయి భుజంమీద పడటంతో తలఎత్తింది
 ఆ కళ్ళు వర్షిస్తున్నాయి.

“చీ: చీ: యీ హత్యలు, ఆత్మ
 హత్యల గురించి నామందు మాట్లాడ
 కండి, నాకవంతు అసహ్యం. జీవితం
 జీవించటానికి; బ్రతికి సాధించాలిగానీ
 చచ్చి ఎవర్ని సాధిస్తాం? ఏమిసాధిస్తాం
 పరిస్థితులకు మనం తలవంచకూడదు.
 పరిస్థితులే మనకు తలవంచేటట్లు చేయా
 లి. చూడు పద్మా! ఇంకెప్పుడూ ఇలాటి
 పిరికిఊహలు నీ మనసులోకి రానివ్వకు
 ప్రేవ్!” తనయెదుట వసంత నిలబడి
 మాట్లాడినట్లే వుంది పద్మకు.

“ఇదేనా నీ జీవితం వసంతా!” తల
 వంచుకొని ఏడుస్తోంది పద్మ.

“అందరూ ఇలా కూర్చుంటే ఎలా?
 శవాన్ని తరలించే ఏర్పాట్లు చూడండి”
 ఒక వృద్ధుడు అన్నాడు.

ఇంటినిండా మనుషులు వున్నారు.
 వారు బంధువులు కారు. వసంత స్నేహి
 తులు. ఒకనాటి వసంత అశ్రీయులు.
 వసంత భావాలకు ముగ్ధులైనవారు.

అడుగులో అడుగు వేసికొంటూ
 నెమ్మదిగావచ్చి శవం ప్రక్కనే కూర్చు
 న్నాడు ప్రసాద్. ముఖంమీద గుడ్డ తొల
 గించి రెండుక్షణాలు తదేకంగా చూశా
 డు. అందమైన వసంతముఖం నేడు....

“జీవితం ఒకవరం ప్రసాద్ గారూ!

దాన్ని కాపంగా మాత్రం ఎన్నడూ
 మారనివ్వకండి.”

“కాని వసంతా నీ జీవితం కాపమే
 అయిందమ్మా” మళ్ళీ ముఖంమీద గుడ్డ
 కప్పి కన్నీటిని బలవంతంగా ఆపుకొని
 లేచి వెనుకకు తిరిగాడు ప్రసాద్. ఎదు
 రుగా రాజేషు నిలబడి వున్నాడు. అతడి
 ముఖంలో జీవంలేదు. మూర్ఛి భవించిన
 శోక్యలా వున్నాడు రాజేషు.

చితినుండి లేసున్న మంటలను
 చూస్తున్నాడు రాజేషు. అతడి కంఠో
 నీరు ఇంకిపోయింది. అనునయంగా
 భుజంమీద తడుతూ, ప్రక్కనే నిల
 బడ్డాడు ప్రసాద్.

“రాజేషు! ఇలా నీ సాన్నిధ్యంలో
 వుంటే ప్రపంచంలో నాకింకేమీ అక్క
 రేదనిపిస్తోంది.

“స్త్రీకి స్వంత అభిప్రాయం. స్వంత
 ఆలోచనా వున్నంతకాలం సుఖపడింది.
 కాని ఈనాటి స్త్రీ ప్రతి చిన్నవిషయాన్నీ
 భూతదంలోనుండిచూసి భయపడుతోంది
 మనసుకు శాంతిలేకుండా చేసికొం
 టోంది.”

“నేను ఆడపిల్ల నే. కాని నీ మాది
 రిగా వేదికలెక్కి అదర్బాల ఉపన్యాసా
 లిచ్చి జీవితంలో మరోలా ప్రవర్తించ
 చను. నీ పాదాలదగర ఇంత చోటివ్వు
 అంటూ నీ పాదాలను కన్నీటితో కడిగే
 స్త్రీనిమాత్రం కాదు. నువ్వు వివాహం
 చేసికొనంతమాత్రాన గ్రుక్కెడు విషం
 మింగి మరణించేదాన్ని అంతకంటే
 కాదు నేను బ్రతుక్కి భయపడను.
 ఎన్ని కష్టాలువచ్చినా, బాధలు వచ్చినా
 భరిస్తాను. ఈ జీవితాన్ని సాధించి తీరు
 తాను. మీలాటివారికి బుడిచెప్పేరోజు
 త్వరలో వస్తుంది కాచుకో” వివిధ రకా
 లుగా మాట్లాడుతున్న వసంత గుర్తు
 వచ్చి కుమిలిపోయాడు రాజేషు!

‘ప్రభవించే ఉపస్సుల
 ప్రజ్వలితం రజస్సుల
 మూడుకే సాగుతాం’ దూరంగ తేల్చి
 పోతున్నట్లు వసంతపాట అతడికి విని

పిస్తుంది.
 చివరకు అందమైన, ఆరోగ్యవంత
 మైన వసంతకు ఏ గతి పట్టింది?
 కుచ్చితమైన సంభూన్ని ఎదుర్కొని
 జీవిస్తానన్న వసంత ఏమైంది?

బ్రతుక్కి భయపడను. కష్టాలొచ్చినా
 దుఃఖాలొచ్చినా ఢీకొని జీవితాన్ని సాధి
 స్తానన్న వసంత ఏమైంది?

మోరంగ, భయంకరంగ, నగ్నంగ
 కు శిపోతూ గుర్తించటానికి వీలుకాని
 శవంలా నది ఒడ్డుకు కొట్టుకువచ్చిందా?
 కుసుమించే జీవితం అనుభవించ
 కుండానే అంతమయ్యావా వసంతా!

“నువ్వు చెప్పింది కథకాదు” అన్నా
 డు మిత్రుడు. నేను మాట్లాడలేదు.

“యదార్థాన్ని చెప్పి ఏం చేద్దామని?
 ఇలాటి దుస్స్థితియలని ఖండించు,
 వెర్రితలలు వేసే కామ ప్రవృత్తిని
 గర్తించు. తోడివాడి బంగారు జీవితాన్ని
 నాశనం చేసేవాడిని నిలుపునా దహించు
 మనిషిలోని మృగత్వాన్ని పారద్రోల
 డానికి, పడిపోతున్న నైతిక విలువల్ని
 నిలబెట్టటానికి శక్తివంచన లేకుండా
 కృషిచెయ్యి. కఠినమైన తీసికోవల్సిన
 చర్య తీసికోని ఈ ప్రజకు ఉద్దోషించు.

సహజీవన సౌభాగ్యం గురించి వీరికి
 తెలియజేయి. నీ కవితాకళితో కృశి
 స్తున్న నీతికి జీవంపోయి” ఇంకా ఏదో
 ఆపే శం తో చెప్పుకుపోతున్నాడు
 మిత్రుడు.

“నువ్వెంత పిచ్చివాడివి!” అన్నాను
 నేను.

“ఏం?” తన ఉపన్యాసం ఆపి అడి
 గాడు వెంటనే.

నేను జవాబు చెప్పలేదు.

మధ్యంతర ఎన్నికలో ఇందిరా
 కాంగ్రెసు అఖండ విజయం గురించి
 చెబుతుంటే వార్తలు వింటూ కూర్చు
 న్నాను.